

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ

**КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА «КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА
АКАДЕМІЯ ТАНЦЮ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»
(КМАТ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ)**

УХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради
Коледжу хореографічного
мистецтва
«КМАТ імені Сержа Лифаря»

Протокол 5 від 30.06.2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу хореографічного
мистецтва «КМАТ імені Сержа
Лифаря»

Вячеслав КОЛОМІЄЦЬ

30 червня 2025 року

**ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ ТА МЕТОДИКА
ВИКЛАДАННЯ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітнього компонента**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво

I курс

Київ – 2025

Обговорено та рекомендовано до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін (протокол № 7 від 30.06.2025 р.)

Обговорено та рекомендовано до використання в освітньому процесі на засіданні Навчально-методичної ради КМАТ імені Сержа Лифаря (протокол № 3 від 27.06.2025 р.)

Укладачі:

Нестеров О. М., заслужений артист України, доцент кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря;

Бобровник Ю. В., старший викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін, завідувач відділення народної хореографії Фахового коледжу КМАТ імені Сержа Лифаря.

Викладачі:

Нестеров О. М., заслужений артист України, доцент кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря;

Бобровник Ю. В., старший викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін, завідувач відділення народної хореографії Фахового коледжу КМАТ імені Сержа Лифаря.

Техніка виконання та методика викладання народно-сценічного танцю. Робоча програма освітнього компонента першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Уклад.: Нестеров О. М., Бобровник Ю. В. – К.: КМАТ імені Сержа Лифаря, 2025 р. – 25 с.

ЗМІСТ

1. Опис освітнього компонента
2. Мета та завдання освітнього компонента
3. Інформаційний обсяг освітнього компонента
4. Структура освітнього компонента
5. Теми семінарських занять
6. Теми практичних занять
7. Теми для самостійного опрацювання
8. Індивідуальні завдання
9. Методи навчання
10. Методи та форми контролю
11. Оцінювання результатів навчання
12. Методичне забезпечення
13. Рекомендована література

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, ступінь вищої освіти	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Цикл спеціальної підготовки
	Спеціальність В6 Перформативні мистецтва Спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 120		1-2-й
		Лекції
	Бакалавр	4
		Практичні, семінарські
		64 год.
		Самостійна робота
		48 год.
		Індивідуальні заняття
		4
		Вид контролю: екзамен - 2 семестр

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 60% / 40%.

2. Мета та завдання освітнього компонента

Мета: формування у здобувачів вищої освіти поглибленого володіння з теоретико-методичних засад викладання та композиційної побудови освітнього компонента; набуття спеціальних фахових компетентностей сценічного виконання й виховного педагогічного потенціалу необхідних для майбутніх викладачів та керівників хореографічних колективів різного спрямування.

Завдання вивчення освітнього компонента

- формування знань на основі передового досвіду відомих шкіл, історії, теорії та систем народного хореографічного мистецтва;
- ознайомлення з витоками народної хореографії та шляхами її розвитку;
- засвоєння теорії та методики виконання рухів народно-сценічного танцю;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з хореографічним мистецтвом народів світу;
- сформувати фахові компетенції щодо використання освітнього компонента у подальшій професійній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- основи формування системи викладання народно-сценічного танцю;
- методику побудови уроку, створення комбінацій, етюдів народно-сценічного танцю та принципи його музичного оформлення;
- специфіку викладання народно-сценічного танцю в навчальних закладах та хореографічних колективах різного спрямування;

вміти:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат у професійній діяльності;
- використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для збагачення теоретико-методичних засад;
- аналізувати та систематизувати теоретичні та практичні навички при опануванні прийомів та методів викладання народних танців.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних спеціальних (фахових) **компетентностей**:

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання**:

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Зміст курсу узгоджується з програмними результатами навчання (ПР)
та спеціальними компетентностями (СК)

№ теми	Тема	Відповідні ПР	Відповідні ЗК та СК	Відображення в тематиці
1	Предмет і завдання курсу. Джерела розвитку та засновники народно-сценічного танцю	ПР09, ПР10	СК04, СК05	Формування цілісного уявлення про народно-сценічний танець як складову національної та світової хореографічної культури; засвоєння базових понять і термінології освітнього компонента.
2	Термінологія освітнього компонента. Вплив та значення школи класичного танцю	ПР09, ПР12	СК04, СК05	Опанування професійної термінології; усвідомлення ролі школи класичного танцю у формуванні техніки народно-сценічного танцю; розвиток аналітичного мислення.
3	Техніка виконання та методика викладання вправ біля станка, рухів та комбінацій (перший рівень складності). Рухи на розвиток технічної майстерності	ПР15, ПР19	СК12, СК14	Формування базових технічних навичок; опанування методики викладання початкових вправ; розвиток координації, сили та витривалості.
4	Танцювальне мистецтво країн Балтії	ПР10, ПР12	СК05, СК08	Усвідомлення стильових особливостей танцювальної культури країн Балтії; аналіз взаємозв'язку хореографії з історичним і культурним контекстом.
5	Техніка виконання та методика викладання технічних елементів країн Балтії. Створення етюду на основі вивчених рухів	ПР18, ПР19	СК07, СК14	Застосування набутих технічних навичок у творчій діяльності; формування умінь створювати танцювальні етюди з урахуванням стилю та характеру національного танцю.
6	Специфіка послідовності ехерсіс та музичне оформлення заняття народно-сценічного танцю	ПР12, ПР15	СК05, СК12	Формування розуміння структури уроку народно-сценічного танцю; розвиток навичок добору музичного матеріалу відповідно до характеру рухів.
7	Ехерсіс біля станка та комплекс тренувальних	ПР19, ПР20	СК14, СК15	Удосконалення техніки виконання; розвиток

№ теми	Тема	Відповідні ПР	Відповідні ЗК та СК	Відображення в тематиці
	вправ на середині зали. Розвиток технічної майстерності			виконавської стабільності та готовності до сценічної діяльності. Усвідомлення культурної самобутності
8	Танцювальне мистецтво Кримських татар	ПР10, ПР12	СК05, СК08	кримськотатарського танцю; формування поваги до національної хореографічної спадщини.
9	Особливості польських народних танців. Техніка виконання та методика викладання рухів і комбінацій у характері танців «Мазурка», «Краков'як»	ПР15, ПР19	СК12, СК14	Формування стилістично вивіреної техніки виконання; засвоєння методики викладання рухів у характері польських народних танців.
10	Опанування та вдосконалення вивчених елементів. Побудова етюдів	ПР18, ПР20	СК07, СК15	Узагальнення й систематизація набутих виконавських навичок; розвиток творчого мислення та здатності до сценічної інтерпретації.

Таблиця відображає узгодженість змісту освітнього компонента «Техніка виконання та методика викладання народно-сценічного танцю» зі спеціальними компетентностями (СК) та програмними результатами навчання (ПР) освітньо-професійної програми «Хореографія». Тематика курсу забезпечує поєднання теоретичної підготовки з практичним опануванням техніки народно-сценічного танцю, формування виконавських, методичних і творчих умінь, а також усвідомлення національної та культурної цінності хореографічного мистецтва.

3. Інформаційний обсяг освітнього компонента

РОЗДІЛ 1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Джерела розвитку та засновники народно-сценічного танцю.

Ознайомлення здобувачів із закономірностями формування, розвитку та сценічного втілення народного танцю, освоєння техніки, стилістики, композиційних принципів, техніки виконання та методики викладання народно-сценічного танцю.

Практичне навчання та теоретична підготовка спрямована на виховання виконавця, педагога-хореографа та іншої фахової хореографічної діяльності.

Ознайомлення зі структурою курсу, значення міждисциплінарних зв'язків, методами оцінювання та контролю.

Народно-сценічний танець – це художня форма танцю, яка поєднує елементи автентичного народного танцю, сценічної стилізації, композиційної побудови та хореографічної інтерпретації, він є важливою частиною національної культури та хореографічної освіти.

Розвиток народно-сценічного танцю ґрунтується на кількох важливих джерелах: народна танцювальна культура, фольклористика та етнографічні дослідження, професійна хореографічна освіта, сценічне мистецтво, діяльність провідних ансамблів.

Засновники народно-сценічного танцю: українські, діячі української діаспори, міжнародні діячі народно-сценічної хореографії.

Мета: дати знання про коріння, етапи становлення та особистості, що сформували народно-сценічний танець як професійну хореографічну дисципліну.

Завдання:

1. Формування знань структури, стилістики та походження народного танцю, ознайомлення зі специфікою сценічного виконання.
2. Розуміння значення техніки виконання, розвитку майстерності та сценічної культури, а також формування навичок самостійної роботи з музичним матеріалом.
3. Професійно-педагогічні аспекти методики викладання народно-сценічного танцю.

Запитання для самоперевірки:

1. В чому полягає специфіка сценічного виконання?
2. Як співвідносяться технічна досконалість та виконавська майстерність? Чи може одне існувати без іншого?
3. Що впливає на джерела розвитку народно-сценічного танцю?
4. Навіщо здобувачам необхідно вивчати освітній компонент у процесі професійної підготовки?

Завдання для самостійної роботи:

1. Дайте визначення наступним термінам у контексті теми: «Фольклоризм», «Сценічна обробка», «Танцювальний лексикон», «Регіональні особливості танцю», «Хореографічний діалект».
2. Назвіть три ключові причини, що сприяли переходу народного танцю на професійну сцену.
3. Який вплив мала радянська ідеологія на формування естетики та репертуару народно-сценічного танцю в Україні?

Література: 1, 5, 6, 9, 12, 14, 15

Тема 2. Термінологія освітнього компонента. Вплив та значення школи класичного танцю.

Термінологія – це система професійних назв, яка використовується для опису, вивчення та фіксації рухів, поз і комбінацій, що є результатом сценічної обробки автентичного народного танцю.

Елементи, запозичені з народної лексики, які мають прямі аналоги у побутовому танці або обрядових діях (тинок, вихилас, плетінка тощо).

Елементи, адаптовані з класичної школи – це терміни для уніфікації навчального процесу та систематизації рухів, що були стилізовані або ускладнені (*jeté*, *pas de basque*, *battement* тощо).

Школа класичного танцю (балету) мала вирішальний вплив на формування народно-сценічного танцю як професійного виду мистецтва.

Систематизація та методична основа (система викладання, уніфікація, виконавська техніка).

Мета: практична інтеграція як методичний інструмент для ефективної побудови уроку, оцінки техніки та корекції виконавських недоліків у межах освітнього компонента.

Завдання:

1. Аналіз структури уроку та етимологія термінів.
2. Засвоєння ключових виконавських принципів (сила, координація рук і ніг, фіксація корпусу) для забезпечення технічно правильного та безпечного виконання хореографічних рухів.

Запитання для самоперевірки:

1. Яке практичне значення має вивчення французької термінології класичного танцю для сучасного хореографа?
2. Як відсутність базової підготовки з класичного танцю може негативно вплинути на виконання специфічних елементів народно-сценічного жанру.
3. Які основні відмінності існують у постановці корпусу між класичним танцем та народним, і чому класика допомагає освоїти ці відмінності?

Завдання для самостійної роботи:

1. Яку практичну користь дає розуміння етимології термінів для ефективної співпраці та обміну досвідом на міжнародному рівні?
2. Чому важливо зрозуміти функціональне призначення кожної частини уроку? Головні причини (безпека та здоров'я виконавців, методична ефективність, формування компетенцій).

Література: 1, 2, 6, 9, 15

Тема 3. Техніка виконання та методика викладання вправ біля станка, рухів та комбінацій (перший рівень складності). Рухи на розвиток технічної майстерності.

Техніка виконання та методика викладання формують єдину систему в народно-сценічному танці, де методика є шляхом засвоєння базових навичок, а техніка — інструментом для досягнення виконавської майстерності. Вправи

біля станка, рухи та комбінації першого рівня складності становлять ядро навчального процесу на початковому етапі.

Методика викладання вправ біля станка концентрується на послідовному поясненні, демонстрації кожної частини руху окремо, в повільному темпі, багаторазове повторення. Використання дзеркал та тактильної корекції. Чітке засвоєння основних позицій (epaulement), постановка корпусу, рук, голови. Правильна координація.

Перший рівень складності акцентується на відчутті м'язів, правильному диханні, чіткому ритмі. Навчання починається з базових (основних) елементів і плавно переходить до складених (комбінованих) форм, з обов'язковим зверненням до національного характеру руху.

Для розвитку технічної майстерності поступово вивчають рухи, які розвивають координацію, динаміку, витривалість і стрибок, що є необхідними для виконання складних народних комбінацій на середині зали.

Практичне заняття

Мета: сформувати міцну базу, правильну поставу та підготувати м'язи й суглоби до складніших навантажень.

Завдання:

1. Вивчення базових елементів та комбінацій.
2. Зосередження на розвитку відчуття фразування та музикальності.
3. Опанування основними рухами для технічної майстерності.

Запитання для самоперевірки:

1. Що є методичною основою для формування правильної техніки та запобігання травмам?
2. Які принципи допомагають сформувати технічну майстерність?
3. Наскільки важливо розуміти декомпозицію комбінації?

Завдання для самостійної роботи:

1. Технічні та методичні аспекти базових елементів на початковому етапі. Розуміння типових помилок при вивченні вправ.
2. Оволодіння основними елементами уроку народно-сценічного танцю.
3. Доцільність рухів для розвитку технічної майстерності (призначення, спрямованість, поступовість, безпека, характер та синтез форм).

Література: 1, 2, 4, 6, 9

РОЗДІЛ 2. ТАНЦЮВАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО КРАЇН БАЛТІЇ

Тема 4. Танцювальне мистецтво країн Балтії.

Танцювальне мистецтво країн Балтії (Литва, Латвія, Естонія) є важливою частиною їхньої культурної спадщини, глибоко вкоріненою у народних традиціях.

Ключові аспекти та особливості які об'єднують танцювальне мистецтво країн Балтії.

Специфіка латвійської народної хореографії: техніка виконання та лексичний склад. Розгляд базових позицій рук, ніг і корпусу в парній взаємодії. Аналіз традиційної танцювальної кроку та ключових елементів рухів.

Стилістичні особливості естонської народної хореографії. Технічні засади виконання: координація корпусу, голови та позиції ніг. Специфіка парної взаємодії та способи тримання рук. Розбір базової танцювальної лексики та комбінацій.

Самобутність литовської танцювальної традиції: від техніки до образу. Специфіка виконавської манери та постави. Взаємодія партнерів у парі: положення рук, голови та координація корпусу. Етнохореографічний аналіз базових кроків та традиційних рухів.

Практичне заняття

Мета: аналіз хореографічного мистецтва країн Балтії для формування науково-методичної бази у здобувачів освіти, що дозволяє розуміти стилістичну природу кожного етносу.

Завдання:

1. Ключові вектори взаємодії та художня єдність традицій.
2. Опанувати специфікою латвійської народної хореографії.
3. Розуміти стилістичні особливості естонської народної хореографії.
4. Оволодіти самобутністю литовської танцювальної традиції.

Запитання для самоперевірки:

1. Що об'єднує танцювальне мистецтво країн Балтії?
2. Які суттєві відмінності в хореографічних елементах цих країн?

Завдання для самостійної роботи:

1. Спільний хореографічний код країн Балтії: ключові вектори взаємодії та художня єдність традицій.
2. Знати основні елементи хореографічного мистецтва країн Балтії.
3. Унікальна модель виконавської манери, яка формує художню універсальність кожної країни.

Література: 1, 2, 6, 9, 28, 29, 32, 34, 35, 36, 38

Тема 5. Техніка виконання та методика викладання технічних (танцювальних) елементів країн Балтії. Створення етюду на основі вивчених рухів.

Техніка виконання та методика викладання має базуватися на поетапному опануванні фундаментального хореографічного базису, що включає три основні фази:

1. Етап формування «апломбу» та позицій (Статика)
2. Етап засвоєння танцювальної лексики (Динаміка)
3. Етап парної координації (Взаємодія)

Побудова етюду дозволяє здобувачу освіти інтегрувати базові елементи в цілісну художню форму. Алгоритм композиційної побудови складається з вибору культурного коду та значення реалізації. Практичні рекомендації для засвоєння матеріалу забезпечують перехід від механічного повторення до усвідомленого творення.

Практичне заняття

Мета: теоретичні знання про стилістичну природу етносу відобразити через практичну виконавську майстерність.

Завдання:

1. Розуміти методичні та технічні етапи формування «апломбу».
2. Засвоїти танцювальну лексику.
3. Знати парну взаємодію відповідно до кожної з країн Балтії.
4. Інтерпретувати отриманні знання в етюдній формі.

Запитання для самоперевірки:

1. Значення поетапного опанування хореографічного базису.
2. У чому полягає роль «культурного коду» в алгоритмі композиційної побудови танцю?

Завдання для самостійної роботи:

1. Переглянути відео. Надати характеристику одному з танців.
2. Проаналізувати відмінності в манері виконання, взаємодії у парі та динаміці.

Література: 1, 6, 9, 28, 29, 32, 34, 35, 36, 38

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УРОКУ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 6. Специфіка послідовності exercise та музичне оформлення заняття народно-сценічного танцю.

Exercise народно-сценічного танцю — це не просто повторення вправ, а тонке налаштування тіла танцівника на особливу мову народної пластики. Він постає як унікальна система підготовки, що, спираючись на фундамент класичної хореографії, водночас суттєво розширює пластичні можливості виконавця. Використання методичної бази класичного танцю дозволяє оптимізувати навчальний процес, роблячи його більш інтенсивним та грамотним. Специфіка народного тренажу полягає в цілеспрямованому навантаженні на ті групи м'язів та суглобів, які менш задіяні в класиці. Ключовим технічним аспектом тут є активна робота опорної ноги та застосування принципу контрастності, що забезпечує комплексний розвиток всього апарату. Саме завдяки такій послідовній щоденній праці формується технічна база, необхідна для втілення складних народно-сценічних образів.

Особливості формування музичного репертуару для наповнення уроку: від навчальних комбінацій до сценічних етюдів.

Мета: розуміння принципів контрастності, систематичності та наполегливості для досягнення найвищого рівня виконавської майстерності; значення музично-пластичної єдності в структурі уроку.

Завдання:

1. Розуміти методичну основу, фізіологічний вплив, технічні аспекти exercise народно-сценічного танцю.
2. Засвоїти специфіку послідовності exercise.
3. Музика в народно-сценічному занятті.
4. Ключові аспекти підбору музичного супроводу.

Запитання для самоперевірки:

1. Як впливає побудова заняття народно-сценічного танцю на здатність вирішувати складні художньо-сценічні завдання?
2. Вплив методичної основи для технічного виконання танцювальних елементів.
3. Теоретичні основи музичної грамоти хореографа: сутність ритму, темпу та динамічних відтінків.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проаналізувати exercise класичного та народно-сценічного танцю. Взаємодоповнюваність двох структур.
2. Взаємозв'язок музичної форми та метро-ритмічної побудови вправ. Дотримання стилістичної автентичності музичного оформлення при створенні танцювальних етюдів.

Література: 1, 2, 4, 6, 9

Тема 7. Exercise біля станка та комплекс тренувальних вправ на середині зали. Розвиток технічної майстерності.

Exercise біля станка та комплекс тренувальних вправ на середині зали початкового етапу підготовки базується на формуванні свідомого м'язового контролю та постановці професійного дихання, що є фундаментом для бездоганного ритмічного малюнку. Процес навчання еволюціонує від опанування ізольованих базових рухів до виконання багатокomпонентних структурних комбінацій, де технічна точність невід'ємно поєднується з автентичною манерою та етнокультурною специфікою національного характеру. Основні вправи які вивчаються:

- demi-plié et grand plié;
- battement tendu №1, 4;
- battement tendu №3, 5;
- battement tendu jeté;
- rond de jambe et rond de pied;
- battement fondu;
- pas tortille;
- flic-flac;

- sapateado;
- battement developpe;
- grand battement tendu jeté.

Комплекс тренувальних вправ на середині зали сконцентрований на вивченні специфічних кроків, бігів, обертів, комбінованих ударів (дроби), присядок (для чоловіків).

Для розвитку технічної майстерності звертається увага на три аспекти: сила та витривалість ніг, епіцентр руху – корпус, ритмічна точність.

Практичне заняття

Мета: формування специфічної м'язової бази та адаптація навичок до вільного простору.

Завдання:

1. Вдосконалити техніку виконання рухів біля станка.
2. Володіти теоретико-методологічними засадами виконання танцювальних елементів.
3. Розвиток відчуття ракурсу, діагоналі та малюнка танцю.

Запитання для самоперевірки:

1. У чому полягає принципова різниця в роботі стопи під час виконання *battement tendu* в класичному та народно-сценічному *exercice*?
2. Які групи м'язів забезпечують «пружинистість» і м'якість приземлення після стрибків у народному тренажі?
3. Яку роль відіграє положення *épaulement* та погляд виконавця у збереженні стійкості (апломбу) під час вправ на середині зали?

Завдання для самостійної роботи:

1. Відпрацювати техніку виконання рухів біля станка.
2. Проаналізуйте, як змінюється характер руху та розподіл ваги тіла при зміні музичної розкладки.
3. Зробити відеофіксацію виконання вправи *rasse* та методично проаналізувати:
 - Чи дотримано вертикальну вісь тіла?
 - Чи чітко працює коліно «робочої ноги»?
 - Чи відповідає амплітуда рук характеру обраного національного стилю?

Література: 1, 2, 4, 6, 9

РОЗДІЛ 4. ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА КООРДИНАЦІЯ

Тема 8. Танцювальне мистецтво Кримських татар.

Танцювальне мистецтво кримських татар – це унікальне культурне явище, що поєднує в собі елементи античної спадщини, візантійського впливу та тюркської енергетики. Воно вирізняється надзвичайною витонченістю рухів, суворою етикою та чітким розмежуванням між чоловічим і жіночим

стилями виконання.

Естетика та характерні риси жіночого і чоловічого танців. Ознайомлення з основними видами народних танців та їх технічні особливості.

Практичне заняття

Мета: ознайомлення з хореографічною спадщиною одного з корінних народів України, опанувати його унікальною пластичною мовою та зберегти автентичну виконавську манеру.

Завдання:

1. Історичні витoki кримськотатарського танцю, його зв'язок з обрядами, побутом та філософією народу.
2. Опанування специфічної координації.
3. Ритмічна адаптація складними музичними розмірами.
4. Збереження культурної ідентичності.

Запитання для самоперевірки:

1. До якого виду танців відноситься Хайтарма (Qaytarma), Хоран (Horan), Чобан-оюну (Çoban oyunu)?
2. Як костюм впливає на манеру виконання?
3. У чому полягає філософський зміст танцю «Хайтарма» і як він проявляється у малюнку танцю?

Завдання для самостійної роботи:

1. Переглянути відео та визначити характерну рису манери виконання кримськотатарських танців.
2. Відпрацювати базові позиції кистей у жіночому танці та для чоловіків – чіткість фіксації рук у «польотних» позиціях.
3. Порівняйте чоловічий «Хоран» із круговими танцями інших народів (наприклад, «Аркан», «Сіртакі», «Берд» тощо). Знайдіть спільні та відмінні риси в триманні рук.

Література: 24, 26, 37

Тема 9. Особливості польських народних танців. Техніка виконання та методика викладання рухів і комбінацій в характері польського танцю «Мазурка», «Краков'як».

Особливості польської хореографії – це поєднання аристократичного гонору, військової виправки та селянської енергії. Технічними складовими є стрімкі темпи, складні координаційні переходи та специфічні акценти.

Загальні особливості польських танців – манера, динаміка та взаємодія. Техніка виконання ключових рухів танцю «Мазурка» (Mazurka). Методичні аспекти та музичний тридольний розмір (3/4) з акцентом на другу або третю долю.

Техніка виконання та методика викладання основних рухів танцю Краков'як (Krakowiak). Темпоритм та акценти на різкому відкритті рук та активному погляді.

Практичне заняття

Мета: сформувати систему знань про стилістичні особливості польської хореографічної культури та забезпечити опанування техніки виконання і методики викладання складних координаційних рухів мазурки та краков'яка.

Завдання:

1. Опанувати специфічні елементи (голубці, ключі, кресані кроки) та навчитися поєднувати їх у складні комбінації.
2. Вивчити музично-ритмічні структури: тридольність мазурки (3/4) зі зміщеним акцентом та дводольність краков'яка (2/4).
3. Знати послідовність викладання рухів від простих навчальних форм до темпових хореографічних фраз.

Запитання для самоперевірки:

1. У чому полягає основна відмінність у положенні корпусу та голови між мазуркою та краков'яком?
2. На які долі такту в мазурці може припадати акцент? Чим це відрізняється від класичного вальсу?
3. Які елементи польського костюма (наприклад, контуш або чоботи з підборами) вплинули на техніку виконання ударів та «ключів»?

Завдання для самостійної роботи:

1. Переглянути відео та провести аналіз танцю «Мазурка» в народному та класичному виконанні.
2. Опанувати «гонористу» манеру, шляхетність постави та характерну взаємодію в парі.
3. Знати термінологію та опис базових рухів.

Література: 1, 2, 9, 25, 27, 30, 31, 33

Тема 10. Опанування та вдосконалення вивчених елементів. Побудова етюдів.

Процес переходу від окремих вправ до побудови етюду – це етап, на якому техніка перетворюється на мистецтво. На етапі вдосконалення увага переміщується з механіки виконання на якість та стиль. Автоматизм координації звільняє увагу танцівника для акторської гри. Розуміння композиційного малюнку (діагональ, коло, фронтальні лінії, ракурси). Національний колорит та відповідність музиці.

Практичне заняття

Мета: систематизувати вивчений лексичний матеріал та навчити здобувачів об'єднувати ізольовані рухи у цілісні хореографічні структури (етюди), що мають логічну побудову, композиційний малюнок та художній зміст.

Завдання:

1. Вдосконалення техніки виконання складних елементів (дроби, оберти, присядки, стрибки).
2. Розвиток навичок хореографічного мислення та здатності передавати національний характер через танцювальну комбінацію.

3. Синхронізувати технічне зусилля з емоційним змістом музики.
4. Створення етюдів на опанованому лексичному матеріалі.

Запитання для самоперевірки:

1. Які критерії свідчать про те, що рух засвоєний на рівні «майстерності» (наприклад, стійкість, швидкість, відсутність зайвих рухів)?
2. Як правильне дихання допомагає підтримувати темп під час виконання етюду?
3. Яка головна відмінність між комбінацією на середині зали та танцювальним етюдом?

Завдання для самостійної роботи:

1. Попрацювати над акторською майстерністю: виразністю погляду, жесту та взаємодією з партнером.
2. Вдосконалення виконання базових елементів до рівня автоматизму та високої якості (чистота позицій, чіткість ритму).

Література: 1, 2, 9

4. Структура освітнього компонента

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
РОЗДІЛ 1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА						
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Джерела розвитку та засновники народно-сценічного танцю.	5	1				4
Тема 2. Термінологія освітнього компонента. Вплив та значення школи класичного танцю.	6	1				5
Тема 3. Техніка виконання та методика викладання вправ біля станка, рухів та комбінацій (перший рівень складності). Рухи на розвиток технічної майстерності.	19		12		1	6
Усього годин за розділом 1	30	2	12		1	15
РОЗДІЛ 2. ТАНЦЮВАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО КРАЇН БАЛТІЇ						
Тема 4. Танцювальне мистецтво країн Балтії.	14		10			4

Тема 5. Техніка виконання та методика викладання технічних (танцювальних) елементів країн Балтії. Створення етюду на основі вивчених рухів.	16		10		1	5
Усього годин за розділом 2	30		20		1	9
Разом за 1 семестр	60	2	32		2	24
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УРОКУ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ						
Тема 6. Специфіка послідовності exercise та музичне оформлення заняття народно-сценічного танцю.	6	2				4
Тема 7. Exercise біля станка та комплекс тренувальних вправ на середині зали. Розвиток технічної майстерності.	17		10		1	6
Усього годин за розділом 3	23	2	10		1	10
РОЗДІЛ 4. ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА КООРДИНАЦІЯ						
Тема 8. Танцювальне мистецтво Кримських татар.	12		8			4
Тема 9. Особливості польських народних танців. Техніка виконання та методика викладання рухів і комбінацій в характері польського танцю «Мазурка», «Краков'як».	12		8			4
Тема 10. Опанування та вдосконалення вивчених елементів. Побудова етюдів.	13		6		1	6
Усього годин за розділом 4	37		22		1	14
Разом за 2 семестр	60	2	32		2	24
Разом	120	4	64		4	48

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Навчальною програмою не передбачено	

6. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин
Тема 3	Техніка виконання та методика викладання вправ біля станка, рухів та комбінацій (перший рівень складності). Рухи на розвиток технічної майстерності.	12
Тема 4	Танцювальне мистецтво країн Балтії.	10
Тема 5	Техніка виконання та методика викладання технічних (танцювальних) елементів країн Балтії. Створення етюду на основі вивчених рухів.	10
Тема 7	Екзерсис біля станка та комплекс тренувальних вправ на середині зали. Розвиток технічної майстерності.	10
Тема 8	Танцювальне мистецтво Кримських татар.	8

Тема 9	Особливості польських народних танців. Техніка виконання та методика викладання рухів і комбінацій в характері польського танцю «Мазурка», «Краков'як».	8
Тема 10	Опанування та вдосконалення вивчених елементів. Побудова етюдів.	6
	Разом	64

7. Теми для самостійного опрацювання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
Тема 1	Предмет і завдання курсу. Джерела розвитку та засновники народно-сценічного танцю.	4
Тема 2	Термінологія освітнього компонента. Вплив та значення школи класичного танцю.	5
Тема 3	Техніка виконання та методика викладання вправ біля станка, рухів та комбінацій (перший рівень складності). Рухи на розвиток технічної майстерності.	6
Тема 4	Танцювальне мистецтво країн Балтії.	4
Тема 5	Техніка виконання та методика викладання технічних (танцювальних) елементів країн Балтії. Створення етюду на основі вивчених рухів.	5
Тема 6	Специфіка послідовності ехерсїсе та музичне оформлення заняття народно-сценічного танцю.	4
Тема 7	Ехерсїсе біля станка та комплекс тренувальних вправ на середині зали. Розвиток технічної майстерності.	6
Тема 8	Танцювальне мистецтво Кримських татар.	4
Тема 9	Особливості польських народних танців. Техніка виконання та методика викладання рухів і комбінацій в характері польського танцю «Мазурка», «Краков'як».	4
Тема 10	Опанування та вдосконалення вивчених елементів. Побудова етюдів.	6
	Разом	48

8. Теми індивідуальних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин
Тема 3	Техніка виконання та методика викладання вправ біля станка, рухів та комбінацій (перший рівень складності). Рухи на розвиток технічної майстерності.	1
Тема 5	Техніка виконання та методика викладання технічних (танцювальних) елементів країн Балтії. Створення етюду на основі вивчених рухів.	1
Тема 7	Ехерсїсе біля станка та комплекс тренувальних вправ на середині зали. Розвиток технічної майстерності.	1
Тема 10	Опанування та вдосконалення вивчених елементів. Побудова етюдів.	1

	Разом	4
--	-------	---

9. Методи навчання

1. Загальнопедагогічні:

- **наочний метод:** перегляд відео-матеріалів, демонстрація руху, манера виконання, погляд та положення рук;
- **словесний метод:** пояснення біомеханіки руху (на які м'язи йде навантаження), аналіз ритмічної структури та розповідь про походження танцю (історико-побутовий контекст);
- **практичний метод:** відпрацювання танцювальних елементів, виконання практичних та творчих завдань, закріплення, систематизування та застосовування отриманих знань на практиці;
- **індивідуальна робота:** детальне пояснення та відпрацювання конкретного руху або елемента, підвищення виконавської майстерності;
- **самостійна робота:** опрацювання навчально-методичної літератури та відео-матеріалів, аналіз, виконання завдань.

2. Специфічні методи навчання техніки:

- метод розчленування (від простого до складного);
- метод нарощування темпу;
- метод варіативності (стилістичний підхід – вивчення одного й того самого базового руху в різних національних характерах).

3. Методика побудови навчального процесу:

- *exercise* біля станка (підготовка м'язово-зв'язкового апарату, розвиток виворотності та сили стопи);
- вправи на середині зали (перенесення навичок у вільний простір, розвиток стійкості без опори);
- робота над етюдами та трюками (синтез техніки та артистизму).

10. Методи та форми контролю

Контроль успішності та визначення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти проводиться відповідно до навчально-методичної карти освітнього компонента.

Основними засобами оцінювання є:

1. Поточне оцінювання

- *Практичні заняття:* перевірка виконання вправ біля станка, на центрі залу (на різних рівнях складності), відпрацювання характерної лексики різних народів (польської, угорської, іспанської тощо).

- *Усні опитування/міні-колоквиуми*: перевірка знань термінології, методики побудови уроку, особливостей різних народно-сценічних стилів.
 - *Індивідуальні й групові покази*: етюди, комбінації, імпровізації характерного танцю, доповнені усним коментарем здобувача.
2. **Формувальне оцінювання** – здійснюється впродовж семестру, відстежуючи **прогрес** у техніці виконання (ритміка, пластика, стильові відмінності) й **методиці** (здатність пояснювати рухи, складати навчальні комбінації, добирати музичний матеріал).
 3. **Взаємооцінювання та самооцінювання** – застосовується під час практичних занять: здобувачі дають один одному відгук щодо точності народно-сценічної лексики, дотримання манери виконання, стилю.
 4. **Підсумковий семестровий контроль**
 - Здійснюється у *формі екзамену* – 2 семестр.
 - Може містити:
 - **Практичну частину** (виконання спеціально підготовлених вправ біля станка та в центрі залу, демонстрація етюдів/комбінацій конкретних народно-сценічних стилів із дотриманням характерної манери).
 - **Теоретичний блок** (відповіді на питання з методики викладання народно-сценічного танцю, історії його становлення, термінології, правил музичного оформлення).

Навчально-методична карта освітнього компонента

Всього: лекції 4 год., практичні 64 год., індивідуальні 4 год., самостійна робота 48 год., форма контролю – екзамен

семестр	1-2 семестр			
розділи	Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4
теми	T1,T2,T3 – 10 балів	T4,T5 – 10 балів	T6,T7 – 10 балів	T8,T9,T10 – 10 балів
самостійна робота	опрацювання першоджерел 5 балів	опрацювання першоджерел 5 балів	опрацювання першоджерел 5 балів	опрацювання першоджерел 5 балів
види контролю	Екзамен – 40 балів			
Разом – 100 балів				

11. Оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
--	----------------	--------------------------	--

90 - 100	A	відмінно	Здобувач освіти виявляє високий рівень виконавської майстерності , повне розуміння технічних, методичних та художньо-образних аспектів. Виконує завдання у повному обсязі, творчо, технічно досконало і сценічно переконливо , демонструє глибоку самостійність і ініціативність.
82-89	B	дуже добре	Демонструє стійкі знання і навички , впевнено володіє матеріалом, має виразне сценічне мислення , у роботі проявляє дисциплінованість і креативність. Можливі незначні неточності у технічному виконанні або композиційних деталях , які не впливають на загальну якість.
74-81	C	добре	Здобувач має достатні технічні навички та знання , виконує завдання самостійно, але не завжди досягає високого художнього рівня. Виявляє розуміння суті навчальних завдань , проте потребує подальшого вдосконалення координації, динаміки чи виразності.
64-73	D	задовільно	Продemonстровано середній рівень підготовки , знання фрагментарні. Виконання завдань технічно і художньо обмежене, спостерігаються помилки у ритміці, координації або виразності , але є потенціал до виправлення.
60-63	E	достатньо	Здобувач володіє лише базовими навичками , виконує елементи на мінімально прийнятному рівні, без цілісності руху чи художнього

			осмислення. Потребує постійного контролю викладача.
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	Здобувач не досягає базового рівня виконання , не дотримується методичних вимог, має значні технічні або координаційні помилки, але потенційно здатен до виправлення після додаткової роботи.
0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)	Здобувач не володіє необхідними знаннями і навичками , не здатен виконати навчальні завдання, відсутня сценічна зібраність, технічна підготовка та розуміння змісту діяльності.

12. Методичне забезпечення

- Навчально-нормативна документація:
 - робоча навчальна програма (теми та плани заняття, розподіл годин);
 - методичні рекомендації та завдання до різних форм занять;
 - запитання для самоперевірки;
 - відеоматеріали;
 - підручники та посібники, зазначені у списку літератури.
- Інструментарій контролю:
 - критерії оцінювання: перелік вимог до техніки (виворотність, апломб), музикальності та артистизму;
 - засоби та форми оцінювання.
- Цифрові ресурси:
 - мультимедійні презентації;
 - освітня платформа Moodle;
 - репозиторій Коледжу <https://rep.dance-academy.kyiv.ua>

13. Рекомендована література

Основна

- Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю: Навчально-методичний посібник. Вид. 2-е, переробл. / В.Ф. Володько. – К.: ДАКККиМ, 2007. – 306 с. PDF
- Зайцев Є.В., Колесниченко Ю.В. Основи народно-сценічного танцю. Навч. посібник для вищих навч. закладів культури і мистецтв I-IV рівня

- акредитації/Вид. друге, доопрацьоване і доповнене/— Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 416с.
3. Зубатов С. Стиль викладання в хореографії. Київ : Ліра-К, 2019. 92с.
 4. Камін В. О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка / В. О. Камін. – Київ : ДАКККиМ, 2008. – 151 с. URL: <https://studfile.net/preview/10035443/>
 5. Колосок О. Майстри народно-сценічного танцю : біографічний довідник / уклад. О.П.Колосок. – К. : ДАКККиМ, 2008. – 116 с.
 6. Лісовська Ніна Юріївна. Теорія та методика народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей: 024 Хореографія; 014 Середня освіта. Хореографія. 2 – вид. доповнене. – Одеса: ПНПУ імені К.Д.Ушинського, 2021. – 178 с.
 7. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/8/15.pdf>
 8. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. X Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 05–06 червня 2025 р.). Київ : НАКККиМ, 2025. 141 с. PDF
 9. Теорія і методика народно-сценічного танцю: Конспект лекцій з навчальної дисципліни / А.М. Чернишова. – Житомир, 2018. – 124 с. PDF

Додаткова

- 10.Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: Автореф. дис. канд. мистецтвознавства. : 17.00.01 / Д. П. Бернадська; Київ. нац. ун-т культури і мистец. - К., 2005. - 20 с. - укр. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2013_7_11
- 11.Грек В. А. Інтерпретація народного танцю засобами сучасної хореографії. Актуальні питання культурології. Випуск 17/2017 С. 168-172. PDF
- 12.Дяченко Н. О. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів : навч. посібник – Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. – 84с.
- 13.Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККиМ, 2022. 226 с. PDF
- 14.Морозов А. І. До проблеми вивчення чоловічих віртуозних рухів в українському народно-сценічному танці. Мистецтвознавчі записки. 2014. Вип. 26. С. 309–316. PDF
- 15.Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ : НАКККиМ, 2020. 216 с. PDF
- 16.Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККиМ, 2023. 219 с. PDF

17. Реброва О.Є. Теоретичне дослідження художньо-ментального досвіду в проєкції педагогіки мистецтва: [монографія] / О.Є.Реброва. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – 295с. PDF

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

18. Андрій Демешук, Сергій Афанасьєв, Олександр Нестеров. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ВІРТУОЗНОСТІ В НАРОДНО-СЦЕНІЧНОМУ ТАНЦІ: ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ. Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») No 10 (56) 2025. DOI:[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10\(56\)-355-366](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10(56)-355-366)
19. Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
20. Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Михайлов В.С. Інтеграція сучасної хореографії в культурні події України XXI століття. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2024. – № 79 том 2. – с 41-47. URL: <http://www.aphn-journal.in.ua/79-2024>
21. Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Нежива С.М. Роль мистецтва в політичних і правових процесах: вплив, співвідношення та виклики. VII Міжнародна науково-практична конференція «EUROPEAN SCIENTIFIC CONGRESS» – Мадрид, Іспанія, 7-9 серпня 2023. – с. 127-133 <https://surl.li/fjvksh>

Інші інформаційні internet-ресурси

22. Кримськотатарський народний чоловічий танець "Чобан оюни" [фрагменти] URL: https://www.youtube.com/watch?v=3QXW9UujvFU&list=RD3QXW9UujvFU&start_radio=1
23. "Мазурка" Польський ансамбль пісні і танцю "Мазовше" URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NVS0QdR4nQQ>
24. Хор імені Г. Верьовки - Емір Джелал ве Хайтарма URL: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=EDjoY4_PN_M
25. Bolshoi Ballet - Coppelia: Mazurka URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8Sb7gp98wAc&t=91s>
26. Esimene labajalg URL: <https://www.youtube.com/watch?v=v10K9f81WHM>
27. Estonian Folk Dancing by folk dance group Tuuletallajad (Eesti rahvatants Kikapuu) URL: <https://www.youtube.com/watch?v=JuggW1XFcOA>
28. Koncert Mazowsze (Gala LOT) – Krakowiak <https://www.youtube.com/watch?v=XmUOQV0tf9U>

29. "Krakowiak" w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca "Śląsk" im. Stanisława Hadyny URL: https://www.youtube.com/watch?v=GDmbgK_xI-g&list=RDGDmbgK_xI-g&start_radio=1
30. LSMU tautinių šokių ansamblis "Ave Vita" - Klumpakojis URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DkZf5NAbDc4>
31. Polska Mazurka URL: https://www.youtube.com/watch?v=lRl1T7CAD0E&list=RDlRl1T7CAD0E&start_radio=1
32. Taukačikas URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UYcZ-CqDOeY>
33. TDA Vektors – Rucavietis URL: <https://www.youtube.com/watch?v=K9tTfYdFwKw>
34. TDA Teiksma – Jaņčuks daņčuks URL: https://www.youtube.com/watch?v=F0ol_X8eTKg
35. «Qırım» ansambli - Çoban oyunu URL: https://www.youtube.com/watch?v=xIl_5YEttAQ
36. JADVYGOS polka URL: <https://www.youtube.com/watch?v=polASQtFt50>